

PRAVIDLA
Ministerstva životního prostředí
o realizaci Národního programu označování
ekologicky šetrných výrobků a služeb

OBSAH

PREAMBULE	2
1. POJMY, DEFINICE A ZÁKLADNÍ PRINCIPY	3
1.1. Základní zásady Programu.....	5
2. ODPOVĚDNÉ ORGÁNY	6
2.1. Kompetence a povinnosti odpovědných orgánů a pravidla pro jejich koordinaci	6
2.2. Podrobná specifikace činností certifikačního orgánu včetně odpovědností	7
2.3. Důvěrnost informací.....	7
2.4. Ostatní orgány a zainteresované strany v Programu	7
3. METODOLOGICKÉ POŽADAVKY A PROCEDURÁLNÍ ZÁSADY PRO STANOVENÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH KRITÉRIÍ PRO UDĚLOVÁNÍ EKOZNAČKY	8
4. POSTUP CERTIFIKACE	10
4.1. Podmínky a požadovaná dokumentace.....	10
4.2. Posouzení žádosti	10
4.3. Prodloužení licence.....	12
4.3.1. Automatické prodloužení licence	12
4.3.2. Recertifikace licence po změně kritérií.....	12
4.4. Rozšíření licence	13
4.5. Odnětí a pozastavení licence	13
4.6. Ukončení licence	14
5. PODMÍNKY UŽÍVÁNÍ LOGA EKOZNAČKY	15
6. STÍŽNOSTI	16
7. DOZOR	17
8. SEZNAM CERTIFIKOVANÝCH PRODUKTŮ	17
9. PRAVIDLA PRO NAKLÁDÁNÍ S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY PROGRAMU	18
9.1. Pravidla pro stanovení poplatků	18
9.2. Ceník poplatků	19
9.3. Užívání finančních prostředků z vybraných poplatků.....	20
9.4. Sponzorské dary.....	21
10. PROPAGACE EKOZNAČKY	21
11. SEZNAM PŘÍLOH	21

Preambule

Ministerstvo životního prostředí deklaruje svůj zájem i nadále rozvíjet samostatný český **Národní program označování ekologicky šetrných výrobků a služeb** (dále též Program) spolu se systémem udělování ekoznačky Evropské unie.

Pravidla Ministerstva životního prostředí (dále též MŽP) **o realizaci Národního programu označování ekologicky šetrných výrobků a služeb** (dále též Pravidla):

- specifikují kompetence dané zákonem České národní rady ze dne 8. ledna 1969 o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky,
- současně stanoví odpovědné orgány ČR pro systém ekoznačení EU s kompetencemi vyplývajícími z Nařízení č. 66/2010,
- upravují vybraná ustanovení Programu tak, aby podmínky pro jeho další rozvoj, odpovídaly trendům rozvoje systému ekoznačení EU, jak je uvádí Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 o ekoznačce EU (dále „Nařízení č. 66/2010“) a Rozhodnutí Komise 2006/402/ES ze dne 9. února 2006, kterým se zřizuje pracovní plán pro ekoznačku Společenství (dále „Rozhodnutí Komise 2006/402/ES“),
- zajišťují tak další rozvoj Programu dle principů usnesení vlády ČR č. 159/1993 o přípravě národního systému značení ekologicky šetrných výrobků a příslušných mezinárodních norem, které se týkají environmentálních značek a prohlášení:
 - ČSN ISO 14020 Environmentální značky a prohlášení – Obecné zásady
 - ČSN ISO 14024 Environmentální značky a prohlášení – Environmentální značení typu I – Zásady a postupy
 - ČSN ISO 14021 Environmentální značky a prohlášení – Vlastní environmentální tvrzení (typ II environmentálního značení)
 - ČSN ISO/TR 14025 Environmentální značky a prohlášení – Environmentální prohlášení typu III.

Program přispívá k naplňování usnesení Vlády č. 531/2017 o Pravidlech uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy.

Tato Pravidla stanovují zásady a postupy pro:

- výběr produktových kategorií, tzn. skupin výrobků / služeb,
- stanovení požadavků, které musí výrobky / služby dané kategorie splnit, aby mohly být oprávněně považovány za ekologicky šetrné,
- posuzování a prokazování splnění požadavků,
- udělení licence k používání ekoznačky,
- provádění kontroly shody vlastností označených výrobků / služeb se stanovenými požadavky na hodnocení a dodržování podmínek licencí opravňujících držitele k užívání ekoznačky.

1. Pojmy, definice a základní principy

Program environmentálního značení typu I., je certifikační systém vedený třetí nezávislou stranou, založený na základě uplatnění environmentálních kritérií. Tento certifikační systém uděluje licence opravňující k používání ekoznačky „Ekologicky šetrný výrobek“, „Ekologicky šetrná služba“ a „ekoznačka EU“ (dále jen ekoznačka). Ekoznačka, v rámci určité skupiny výrobků nebo služeb, označuje výrobek / službu s nižším dopadem na životní prostředí během jejich životního cyklu.

Pojem	Definice
Certifikace	Postup, kterým třetí strana poskytuje písemné prohlášení, že produkt je ve shodě se specifikovanými požadavky.
Certifikační schéma	Certifikační systém vztahující se ke specifikovaným produktům, pro které platí určité specifikované požadavky, specifická pravidla a postupy.
Certifikační systém	Pravidla, postupy a management pro provádění certifikace.
Certifikační orgán	Certifikační orgán (ekolabelingový orgán dle ČSN ISO 14024:2000) určený vlastníkem schématu k provozování certifikačního schématu. Přijímá a hodnotí žádosti o ekoznačky, zprostředkovává jejich udělování, dohlíží nad užíváním ekoznaček. Zveřejňuje související dokumentaci, seznam označených produktů a ostatní informace pro veřejnost. Tuto funkci vykonává Česká informační agentura životního prostředí (CENIA).
Dozor	Systematické opakování činností posuzování shody jako základu pro udržování platnosti prohlášení o shodě.
Držitel licence	Strana, jíž byla certifikačním orgánem udělena licence k používání ekoznačky.
Ekoznačka	Značka shody – ochranná známka dokládající splnění environmentálních kritérií.
Environmentální kritéria	Specifikované požadavky, které produkt musí splňovat pro to, aby mu mohla být udělena ekoznačka. Potřeba nebo očekávání, které je stanoveno.
Garant programu	Ministerstvo životního prostředí.
Inspekce	Přezkoumání produktu a stanovení jeho shody se specifikovanými požadavky nebo na základě odborného úsudku s požadavky obecnými.
Licence	Dokument vydaný podle pravidel certifikačního systému, kterým certifikační orgán uděluje fyzické nebo právnické osobě právo používat ekoznačku pro jeho produkty podle pravidel programu environmentálního značení.
Licenční smlouva	Smlouva, kterou uzavírá certifikační orgán s fyzickou či právnickou osobou (nabyvatel, popř. držitel licence) a na jejímž základě je poskytováno právo užívat ji podle pravidel certifikačního systému.

Ministerstvo životního prostředí (MŽP)	Vlastník certifikačního schématu – programu environmentálního značení typu I (příslušný subjekt dle nařízení ES č. 66/2010). Reprezentováno ministrem životního prostředí. Schvaluje a podepisuje technické směrnice a jejich přílohy. Je zainteresovanou stranou připomínkující návrhy předběžných zpráv, technických směrnic a technických zpráv. Dohlíží na realizaci a provádí monitoring schématu.
Odpovědné orgány	Ministerstvo životního prostředí (garant Programu) a Česká informační agentura životního prostředí (výkonný orgán), který je v ČR pověřen příslušnými kompetencemi a výkonnými činnostmi.
Ověření	Postup, jehož účelem je přezkoumat a osvědčit, že produkt splňuje stanovená kritéria.
Posouzení shody	Prokázání, že specifikované požadavky vztahující se k produktu jsou splněny.
Produkt	Jakýkoliv výrobek nebo služba.
Produktová kategorie	Skupina produktů, které mají rovnocennou funkci a používají se pro stejné účely.
Program environmentálního značení (typ I)	Dobrovolný program třetí strany založený na uplatnění více environmentálních kritérií, který uděluje licence opravňující k používání environmentálních značek (ekoznaček) na produktech. V České republice se jedná o Národní program označování ekologicky šetrných výrobků a služeb, dále též „Program“.
Příslušný odbor MŽP	Odbor finančních a dobrovolných nástrojů.
Stížnost	Vyjádření nespokojenosti ze strany jakékoliv osoby nebo organizace vůči certifikačnímu orgánu.
Technická směrnice MŽP	Normativní dokument stanovující specifikované požadavky na posouzení shody a další podmínky pro získání ekoznačky v dané produktové skupině, dále též „Směrnice“.
Třetí strana	Osoba nebo orgán uznané za nezávislé na zainteresovaných stranách.
Veřejné konzultace	Proces otevřené a aktivní účasti zainteresovaných stran na výběru a přezkoumávání kategorií produktů, environmentálních kritérií produktů a funkčních charakteristik produktů, vedený s přiměřeným úsilím k dosažení konsensu.
Vlastník schématu	Osoba nebo organizace odpovědná za vypracování a udržování specifického certifikačního schématu.
Zainteresovaná strana	Jakákoliv osoba nebo strana, která může mít vliv na rozhodnutí nebo činnost nebo jimi může být sama ovlivněna nebo se jimi cítí být ovlivněna. Zainteresovanou stranou je obvykle dodavatel/výrobce předmětu posouzení shody (první strana) a jeho odběratel/uživatel (druhá strana).
Životní cyklus	Po sobě jdoucí a provázaná stadia produktového systému (nebo systému služby), od těžby nebo získávání surovin z přírodních zdrojů po konečnou likvidaci (odstranění).

1.1. Základní zásady Programu

Základní zásady Programu na základě usnesení vlády č. 159/1993, zůstávají v platnosti. Jedná se o následující zásady společné všem světovým systémům ekoznačení:

- zásada dobrovolnosti, jež napomáhá nevytvářet bariéry v obchodování,
- zásada srozumitelnosti, týká se kritérií, hodnocení a kontrolování pro všechny zainteresované,
- zásada věrohodnosti, týká se nestranného řízení programu a hodnocení výrobků / služeb nezávislou autoritou,
- zásada otevřenosti, týkající se volného přístupu žadatelů bez ohledu na hranice států,
- zásada časového omezení propůjčení ekoznačky, v souladu s platností kritérií pro hodnocení,
- zásada vyloučení výrobků, pro něž platí jiné specifické předpisy, viz čl. 2 bod 4 a 5,
- zásada práce s multikriteriálním přístupem, kdy celý životní cyklus výrobku/služby je zkoumán ohledně všech jeho případných vlivů na životní prostředí,
- zásada orientace především na výrobky spotřebního charakteru.

2. Odpovědné orgány

Orgány odpovědnými za provádění úkolů stanovených v těchto Pravidlech jsou:

Garant programu = Ministerstvo životního prostředí

Certifikační orgán = Česká informační agentura životního prostředí = výkonný orgán Programu (dále jen „CENIA“)

2.1. Kompetence a povinnosti odpovědných orgánů a pravidla pro jejich koordinaci

Ministr životního prostředí:

- schvaluje a podepisuje Pravidla MŽP a jednotlivé Směrnice s požadavky pro propůjčení ekoznačky,
- schvaluje a podepisuje certifikát udělující ekoznačku konkrétnímu výrobku / službě,
- vyjadřuje se ke všem základním a určujícím otázkám rozvoje Programu.

Odbor finančních a dobrovolných nástrojů MŽP:

- zajišťuje informace a propagaci systémů ekoznačení,
- zveřejňuje dosažené výsledky,
- zajišťuje veřejné předávání ekoznaček (certifikátů) držitelům,
- zajišťuje strategické plánování a směřování programu,
- definuje produktové kategorie.

MŽP je spolu s CENIA rovněž odpovědným orgánem ve smyslu realizace systému ekoznačení EU v ČR. Tzn., že plní povinnosti vyplývající z Nařízení č. 66/2010 a ekoznačce EU a Rozhodnutí Komise 2006/402/ES.

Certifikační orgán CENIA:

Certifikační orgán (ekolabelingový orgán dle ČSN ISO 14024:2000) je pověřen garantem programu (MŽP) k provozování certifikačního schématu (Programu).

- je odpovědným a výkonným orgánem Programu,
- je odpovědným a výkonným orgánem systému ekoznačení EU v ČR,
- je odborným pracovištěm, které zajišťuje informační a poradenské služby i pro další typy environmentálních značek a prohlášení podle mezinárodních norem řady ISO 14 000, konkrétně ČSN ISO 14 021 a ČSN ISO /TR 14 025.

Certifikační orgán spolupracuje s tuzemskými a zahraničními organizacemi, které se zabývají jinými typy environmentálního značení, problematikou jakosti, akreditace, certifikace, zkušebnictví a normalizace. Shromažďuje informace a poznatky vědy a výzkumu z těchto zdrojů, provádí jejich analýzu a navrhuje způsob jejich využívání v Programu.

Metodicky je certifikační orgán řízen příslušným odborem MŽP, garantem Programu.

2.2. Podrobná specifikace činností certifikačního orgánu včetně odpovědností

Ředitel certifikačního orgánu je odpovědný:

- a) za správnost prováděných činností certifikačního orgánu, za přípravu smluvních vztahů včetně licenčních smluv k užívání ekoznačky Ekologicky šetrný výrobek/služba, ekoznačky EU, prodlužování licenčních smluv apod.,
- b) za správu dat Programu, odborné zpracování datových souborů požadavků a kritérií pro propůjčení práva užívání ochranné známky uváděných ve Směrnících, dat týkajících se držitelů licencí k užívání ekoznačky,
- c) za správnost prezentace těchto údajů, označených výrobků, firem a Směrnic na internetových stránkách,
- d) za výběr expertů a odborných pracovišť pro zpracování studií vyžadovaných v procesu výběru výrobních kategorií a návrhů Směrnic,
- e) za výběr posuzovatelů a oponentů zpracovaných Směrnic,
- f) odpovídá za zpracování souhrnné zprávy o procesu certifikace, která obsahuje hodnocení výrobku a posouzení žadatele.

Pracovníci certifikačního orgánu zejména:

- a) spolupracují tvůrčím způsobem na řešení Programu,
- b) samostatně zajišťují a organizují odborné činnosti při přípravě návrhů výrobních kategorií a návrhů Směrnic s požadavky a kritérii pro hodnocení výrobků / služeb,
- c) samostatně zabezpečují a provádějí odborné činnosti spojené s posuzováním žadatelů a hodnocením výrobků v souladu s platnými Směrnici, jak ČR, tak Rozhodnutími EU, (příp. posuzování zajišťují ve spolupráci s dalšími experty), na závěr výběrového řízení zpracovávají souhrnnou zprávu o jeho výsledku,
- d) zabezpečují kontrolní činnosti vyplývající z požadavků Směrnic a licenčních smluv,
- e) poskytují žadatelům informace a rady ohledně procesu certifikace,
- f) vedou a aktualizují databáze označených výrobků, držitelů licencí a Směrnic.

2.3. Důvěrnost informací

Veškeré informace získané certifikačním orgánem o žadateli, resp. držiteli licence jsou považovány za důvěrné a nesmí být bez souhlasu dotčeného subjektu sdělovány třetím osobám.

2.4. Ostatní orgány a zainteresované strany v Programu

Česká obchodní inspekce je kontrolním orgánem ve smyslu § 23 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o ochraně spotřebitele“), zabezpečujícím dodržování ustanovení § 18b zákona o ochraně spotřebitele, podle kterého nesmí nikdo neoprávněně užívat ekoznačku EU.

3. Metodologické požadavky a procedurální zásady pro stanovení environmentálních kritérií pro udělování ekoznačky

Proces identifikace a výběru klíčových environmentálních aspektů i výběr environmentálních kritérií a metod jejich ověřování pro udělení ekoznačky obsahuje následující **kroky a zásady**:

- a) posouzení proveditelnosti a marketingové posouzení
- b) zohlednění životního cyklu
- c) analýza zlepšení
- d) návrh environmentálních kritérií

Posouzení proveditelnosti a marketingové posouzení bude hodnotit různé typy výrobních kategorií vyskytující se na trhu ČR, vyráběná množství, vývoz, dovoz a strukturu trhu v ČR. Budou posuzovány představy spotřebitelů, funkční rozdíly mezi typy výrobků a potřeba identifikace podskupin. V současnosti zastupuje posouzení proveditelnosti technická zpráva.

Potřebná kritéria pro klíčové environmentální aspekty budou vyvinuta a definována na základě **analýzy životního cyklu** a vývoj bude proveden v souladu s mezinárodně uznávanými metodami a normami.

Posouzení (analýza) zlepšení bude brát v úvahu zejména následující aspekty:

- a) teoretický potenciál pro zlepšení životního prostředí ve spojení s možnými změnami zavedenými do struktur trhu. Bude založeno na hodnocení zlepšení z posouzení životního cyklu,
- b) technická, průmyslová a ekonomická proveditelnost výroby a modifikací trhu,
- c) přístupy spotřebitelů, vnímání a preference, které mohou ovlivnit efektivitu ekoznačky.

Návrh environmentálních kritérií bude brát v úvahu relevantní environmentální aspekty, které jsou ve vztahu k dané výrobní kategorii.

Do všech těchto kroků budou zapojeny zainteresované strany. Bude vyvinuto co největší úsilí, aby bylo v průběhu procesu dosaženo konsensu, s cílem dosáhnout co nejvyšší úrovně ochrany životního prostředí.

Bude zvažována možnost vytvářet pro stanovení kritérií pro ekoznačku pro každou výrobní kategorii speciální ad hoc pracovní skupinu zahrnující, mimo zástupců odpovědných orgánů, zástupce výše zmíněných zainteresovaných stran.

Budou vedeny otevřené konzultace, výsledky různých stádií práce se zpřístupní zájemcům, jejichž připomínky budou brány v úvahu.

Bude zaručena důvěrnost informací poskytnutých jednotlivci, veřejnými organizacemi, soukromými společnostmi, zájmovými skupinami, zainteresovanými stranami a jinými zdroji.

Detailní metodologické požadavky jsou definovány dokumentem: Metodický rámec pro stanovení a revizi environmentálních kritérií – příloha 1.

4. Postup certifikace

4.1. Podmínky a požadovaná dokumentace

Ekoznačka může být udělena výhradně produktům, které **splňují** specifická **environmentální kritéria** stanovená v existujících produktových kategoriích.

Žádosti o poskytnutí práva k užívání ochranné známky EŠV, EŠS a Ekoznačky EU mohou předkládat výrobci, dovozci, distributoři, provozovatelé služeb, velkoobchodníci i maloobchodníci.

Žádost o ekoznačku se může vztahovat na **jednotlivý produkt** nebo **řadu produktů** bez ohledu na to, kolik různých obchodních názvů nebo značek je pro tento produkt či produkty na různých trzích používáno. Žadatel proto musí při podávání žádosti uvést u daného produktu či daných produktů všechny obchodní názvy nebo interní referenční čísla výrobce.

Pro každou **skupinu výrobků jednoho výrobce** se uděluje pouze **jedna licence** pro ekoznačku EU a jedna licence EŠV či EŠS (nezávisle na počtu výrobních míst).

Je-li podána nová žádost pro stejnou skupinu výrobků a výrobce, bude vydáno stejné licenční číslo (i když se počet produktů zvýší).

U stejného produktu (z hlediska složení, designu atd.) může maloobchodník požádat o novou licenci pro ekoznačku, aby mohl nabídnout produkt ekoznačky své vlastní značky. V tomto případě je třeba předložit samostatnou žádost.

Pokaždé, když právnická osoba získá licenci pro ekoznačku EU/EŠV/EŠS pro jinou skupinu produktů (např. pro hedvábný papír, jakož i pro nábytek), pak se tato nová licence počítá samostatně.

Žádost se předkládá v listinné či elektronické podobě certifikačního orgánu. U žádostí o Ekoznačku EU musí být žádost podána i elektronicky v systému ECAT.

Žadatel k žádosti přikládá **dokumentaci prokazující splnění požadavků a kritérií** stanovených pro příslušnou produktovou kategorii.

Dokumentace prokazující splnění environmentálních kritérií nesmí být starší než dvanáct měsíců.

4.2. Posouzení žádosti

Během 10 kalendářních dnů od přijetí žádosti proběhne **kontrola formální správnosti** a úplnosti předložené dokumentace, včetně evidence žádosti. Certifikační orgán posoudí, zda jsou splněny formální parametry žádosti a zda je doložena veškerá dokumentace

požadovaná v kritériích pro danou produktovou kategorii. Tímto krokem jsou splněny podmínky pro přijetí žádosti o ekoznačku.

V případě, že údaje v žádosti nebo dokumentace nejsou kompletní, je žadatel vyzván k jejich doplnění.

Jsou-li podmínky formální kontroly splněny, je žadatel spolu s potvrzením o přijetí žádosti písemně vyzván k uhrazení **registračního poplatku** dle aktuálního sazebníku, který je současně zveřejněn na webových stránkách certifikačního orgánu.

Věcné posouzení žádosti, tj. posouzení a ověření dokladů o splnění jednotlivých kritérií trvá nejdéle 60 kalendářních dnů. V průběhu tohoto procesu může být žadatel vyzván k dalšímu doplnění dokumentace, pokud to certifikační orgán uzná za vhodné. V závislosti na tom se prodlužuje doba posouzení žádosti.

Pokud žadatel o ekoznačku neposkytne všechny doplňující informace v požadované formě do 6 měsíců od jejich vyžádání, certifikační orgán žádost zamítne.

Během lhůty pro hodnocení žádosti odpovědný pracovník vypracuje **souhrnnou zprávu o posouzení žádosti** a spolu s jejími přílohami ji předloží k podpisu vedoucímu oddělení. Souhrnná zpráva je dokladem certifikačního orgánu o procesu certifikace, která obsahuje hodnocení výrobku a posouzení žadatele.

Během lhůty pro hodnocení žádosti certifikační orgán stanoví po dohodě se žadatelem termín **inspekce** a tuto inspekci provede. Inspekci provádí certifikační orgán prostřednictvím vlastních pověřených pracovníků v místě výroby produktu nebo provozu služby. Podrobné informace o inspekci jsou obsaženy v kapitole č. 7.

Oznámení o posouzení žádosti je certifikační orgán povinen vydat a zaslat písemně či elektronicky žadateli nejpozději do konce lhůty pro posouzení žádosti. Stanovenou lhůtu lze překročit v případě, pokud nelze v jejím průběhu zajistit podklady a zdroje potřebné pro posouzení žádosti.

Pokud je se žádostí o ekoznačku spojena platba **ročního poplatku**, zasílá se spolu s oznámením o posouzení žádosti i faktura na úhradu poplatku.

Odpovědný pracovník certifikačního orgánu zároveň vypracuje návrh **licenční smlouvy** a předloží jej k podpisu statutárnímu zástupci certifikačního orgánu.

Odpovědný pracovník dále vytvoří návrh **certifikátu** představující osvědčení o posouzení shody. Vzory certifikátů pro ekoznačku EŠV a EŠS jsou přílohou č. 4. Vzor certifikátu pro Ekoznačku EU je přílohou č. 5.

Návrh certifikátu spolu s kopií oznámení o posouzení žádosti a jeho přílohami a žádostí o podpis certifikátu předává certifikační orgán kompetentní osobě na MŽP, která zajistí podpis certifikátu statutárním zástupcem vlastníka certifikačního schématu.

Po obdržení podepsaného certifikátu zajistí odpovědný pracovník jeho archivaci a spolu s návrhem licenční smlouvy certifikát odešle žadateli. Po obdržení jednoho výtisku licenční smlouvy podepsané žadatelem zajistí odpovědný pracovník její archivaci.

Podpisem licenční smlouvy se žadatel stává **držitelem práva k užívání ekoznačky**. Žadateli je elektronicky odesláno **logo ekoznačky** s příslušným registračním číslem v tiskové kvalitě a odkazem na příslušný **logomanuál**. Grafický manuál pro použití ochranné známky Ekologicky šetrný výrobek a Ekologicky šetrná služba je přílohou č. 2, pokyny pro používání loga Ekoznačky EU jsou přílohou č. 3.

Certifikovaný produkt je zapsán do seznamu označených výrobků a služeb a zveřejněn na webových stránkách certifikačního orgánu. Spolu se zveřejněním seznamu je pro potřeby propagace a publicity uvedena informace o novém držiteli ekoznačky v příslušné sekci webových stránek certifikačního orgánu.

4.3. Prodloužení licence

4.3.1. Automatické prodloužení licence

K automatickému prodloužení licence dochází v případě, kdy se prodlouží platnost kritérií v dané produktové skupině, aniž by došlo k jejich změně, a zároveň držitel během platnosti kritérií nesdělí certifikačnímu orgánu úmysl odstoupit od smlouvy.

Na automatické prodloužení platnosti kritérií je pamatováno v licenční smlouvě, a tak je její platnost v tomto případě zachována.

Certifikační orgán je povinen oznámit prodloužení kritérií všem držitelům ekoznačky v příslušné produktové kategorii.

Odpovědný pracovník zajistí aktualizaci seznamu označených výrobků a služeb.

Při prodloužení licence je certifikační orgán povinen vydat držiteli licence certifikát s aktuálním datem platnosti dle platnosti nových kritérií.

4.3.2. Recertifikace licence po změně kritérií

Druhým případem, kdy může dojít k prodloužení licence, je podstatná revize/změna kritérií, pak dochází k **recertifikaci licence**. Datum platnosti nových kritérií je provázeno **přechodným obdobím**, během něhož zůstávají v platnosti původní kritéria. Délka přechodného období je stanovena v textu revidovaných kritérií. Přechodné období je lhůtou, během níž může držitel licence požádat o prodloužení užívání ekoznačky předložením žádosti o poskytnutí práva k užívání ekoznačky spolu s dokumentací prokazující splnění nových (revidovaných) kritérií. Pokud držitel licence tuto podmínku

nesplní, platnost jeho licenční smlouvy k užívání ekoznačky k datu 1. dne po uplynutí přechodného období končí.

V případě, že držitel požádá o recertifikaci licence, platí pro posouzení žádosti a dokumentace stejná pravidla jako při podání a hodnocení nové žádosti. Certifikační orgán provede ověření dokumentace, vykoná inspekci, vypracuje souhrnnou zprávu a oznámí žadateli výsledek hodnocení. Spolu s ním vypracuje návrh certifikátu a nové licenční smlouvy.

Po obdržení podepsané licenční smlouvy od držitele zajistí odpovědný pracovník jeho archivaci a provede aktualizaci seznamu označených výrobků a služeb.

S recertifikací licence k užívání ekoznačky je v návaznosti na posouzení nových (revidovaných) kritérií účtován poplatek dle sazebníku zveřejněného na webových stránkách certifikačního orgánu. Recertifikační poplatek se účtuje pouze v případě, že se kritéria v dané produktové skupině změnila. V ostatních případech se smlouvy prodlužují bezplatně.

Při recertifikaci licence je certifikační orgán povinen vydat držiteli licence certifikát s aktuálním datem platnosti dle platnosti nových kritérií.

4.4. Rozšíření licence

Platnost a rozsah licence definované licenční smlouvou lze se souhlasem certifikačního orgánu **rozšířit na širší sortiment produktů**, než jaký byl původně certifikován, za podmínek, že tyto produkty patří do stejné skupiny produktů a splňují příslušná environmentální kritéria.

Certifikační orgán na základě žádosti předložené držitelem licence ověří, zda jsou tyto podmínky splněny. Splnění podmínek ověřuje na základě informací uvedených v žádosti o rozšíření licence a na základě dokumentace přiložené k žádosti, která byla podkladem pro vydání licence k původně certifikovanému produktu. Procesní postup je shodný jako v případě posouzení nové žádosti. Certifikační orgán má právo provést inspekci jako součást ověření splnění podmínek žádosti o rozšíření licence.

Rozšíření působnosti licenční smlouvy se upraví zvláštním dodatkem. Rozšíření licence podléhá platbě **rozšiřovacího poplatku**.

4.5. Odnětí a pozastavení licence

Odnětí licence je ukončení platnosti licenční smlouvy, vzniklé porušením jejich podmínek. **Pozastavení licence** je dočasné odnětí licence v celém specifikovaném rozsahu licenční smlouvy nebo její části.

Na porušení podmínek licenční smlouvy je certifikační orgán povinen držitele licence

písemně upozornit a vyzvat jej k nápravě. Lhůta k přijetí nápravných opatření je 30 dní od doručení výzvy. Ve speciálních, a zvláště složitých případech může certifikační orgán prodloužit tuto lhůtu na žádost držitele na 60 dní. Během této doby je platnost licence pozastavena. Držitel má povinnost zdržet se používání ekoznačky do doby splnění nápravných opatření.

Po uplynutí stanovené lhůty nebo po oznámení držitele licence o nápravě vykoná certifikační orgán kontrolu splnění nápravných opatření. Kontrola může zahrnovat i inspekci v místě výroby nebo provozování služby. Pokud certifikační orgán po jejím vykonání shledá, že nebyla přijata všechna nutná nápravná opatření, přistoupí k odnětí licence.

Odnětí licence se provádí odesláním oficiálního dopisu na adresu držitele licence. Licence pozbývá platnosti ode dne prokazatelného doručení oznámení.

K pozastavení licence dochází i v případech, kdy se držitel licence domnívá, že nemůže plnit podmínky licenční smlouvy a oznámí to certifikačnímu orgánu. Certifikační orgán pozastaví licenci do doby, dokud nejsou podmínky licenční smlouvy splněny, nejdéle však na dobu 6 měsíců ode dne oznámení.

Držitel licence nemá v takových případech právo na vrácení registračního ani ročního poplatku, ani jejich části.

Další povinnosti a podmínky jsou uvedeny v licenční smlouvě. Smlouva je aktualizována či ukončena po každé změně kritérií.

Každé odnětí nebo pozastavení licence zaznamenává odpovědný pracovník do seznamu certifikovaných produktů/držitelů ekoznačky a zveřejňuje jej na webových stránkách certifikačního orgánu.

4.6. Ukončení licence

K **ukončení licence** dochází vypršením termínu platnosti licenční smlouvy nebo v návaznosti na ukončení či změnu platnosti kritérií, podle nichž byl produkt certifikován.

K ukončení licence dojde i v případě, pokud držitel nezašle zpět podepsaný dodatek licenční smlouvy prodloužující její platnost na základě prodloužení platnosti kritérií, nebo pokud v průběhu přechodného období souvisejícího se změnou/revizí kritérií nezažádá držitel licence o další užívání ekoznačky předložením žádosti o poskytnutí práva k užívání ekoznačky.

K ukončení licence dojde i v případě, pokud držitel smlouvu vypoví oficiálním dopisem zaslaným na adresu certifikačního orgánu.

Další povinnosti a podmínky ukončení licence jsou uvedeny v licenční smlouvě.

Každé ukončení licence eviduje odpovědný pracovník certifikačního orgánu.

5. Podmínky užívání loga ekoznačky

Logo ekoznačky smí být používáno pouze na základě licenční smlouvy uzavřené s certifikačním orgánem (v případě Ekoznačky EU i s jiným příslušným subjektem v jakékoli členské zemi EU).

Do doby uzavření či aktualizace licenční smlouvy nebo po jejím ukončení je zakázáno používat logo ekoznačky i odkazy na něj. Podmínky a oprávnění k užívání ekoznačky jsou posuzovány po každé změně kritérií.

Pravidla pro používání loga ekoznačky jsou stanovena v **grafickém manuálu** pro použití ochranné známky Ekologicky šetrný výrobek a Ekologicky šetrná služba, který je přílohou č. 2.

Dohled nad správností užívání loga ekoznačky provádí certifikační orgán. Kontrolován je obsah webových stránek držitelů v intervalu min. jednou ročně. Dohled je vykonáván rovněž formou inspekce (viz kapitola 7.).

Při zjištění **porušení licenčních podmínek** u držitele licence posílá certifikační orgán e-mailem písemné upozornění držiteli s výzvou k nápravě nedostatků. Lhůta pro odstranění nedostatků je 30 dní od odeslání výzvy. V případě, že nedostatky nejsou ve stanovené lhůtě odstraněny, dochází k odnětí licence na základě porušení podmínek licenční smlouvy.

Při zjištění **neoprávněného používání loga** ekoznačky (neexistující licence, ukončená licence, falešná tvrzení apod.) předává certifikační orgán podnět k prošetření možného porušení zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“) orgánu provádějícímu dozor, kterým je Česká obchodní inspekce. Neoprávněné užití značky souvisí zejména s naplněním či porušením ustanovení § 4 a § 18b zákona o ochraně spotřebitele. Česká obchodní inspekce v případě protiprávního jednání ukládá pokutu podle § 24 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

Základ loga ekoznačky „Ekologicky šetrný výrobek/služba“ je **registrovanou ochrannou známkou** vedenou v databázi Ústavu průmyslového vlastnictví ČR pod číslem zápisu 174170. Při porušení práv vlastníka ochranné známky (zejména užíváním stejného, podobného nebo zaměnitelného označení) bude postupováno na základě ustanovení zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a dalších platných právních předpisů.

6. Stížnosti

Tato kapitola definuje procesní postup v případě podání stížností proti postupu certifikačního orgánu, včetně anonymních podání. Dále upravuje práva a povinnosti stěžovatelů a postup kompetentních orgánů při vyřizování stížností.

Stížnost je nepřijatelná, nesměřuje-li proti postupu certifikačního orgánu, není-li doplněna ve stanovené lhůtě nebo oprávněnou osobou, anebo je jinak podána v rozporu s touto metodikou.

Shledá-li certifikační orgán stížnost důvodnou nebo částečně důvodnou, přistoupí ke zjednání nápravy formou nápravných opatření a kontrolou jejich plnění.

Stížnost se podává v listinné či elektronické podobě a zasílá se na adresu certifikačního orgánu nebo se předává osobně na podatelnu v místě jeho sídla. Stížnost a veškerá dokumentace s ní související podléhá evidenci.

Pokud stížnost neobsahuje všechny potřebné informace, je stěžovatel písemně vyzván k doplnění stížnosti ve lhůtě 10 dnů od prokazatelného doručení výzvy. Pokud tak stěžovatel neučiní, stížnost se nepovažuje za řádně podanou.

Pokud stížnost obsahuje všechny potřebné informace, pověřený pracovník vypracuje ve lhůtě 20 dnů vyjádření ke stížnosti a předá k podpisu odpovědné osobě. Ve zvláště složitých případech může být vyjádření stížnosti odloženo do zajištění informací nutných k jejímu řádnému posouzení.

Vyjádření je předloženo k posouzení na MŽP, které k vyjádření certifikačního orgánu zpracuje své stanovisko ve lhůtě 20 dnů.

Po přijetí a evidenci závazného stanoviska MŽP vypracuje pověřený pracovník certifikačního orgánu vyrozumění o vyřízení stížnosti a předloží jej k podpisu statutárnímu zástupci certifikačního orgánu. Podepsané vyrozumění poté odešle na adresu stěžovatele.

Jednání o stížnosti je ve všech jeho fázích neveřejné. Lhůta na vyřízení stížnosti je 60 dnů ode dne jejího doručení. Stanovenou lhůtu lze překročit v případě, že nelze v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti nebo ve zvláště složitých případech.

Stížnosti držitele licence je možné podat proti jakémukoliv postupu certifikačního orgánu souvisejícímu s právy držitele licence na užívání ekoznačky. Obecné stížnosti může podat jakákoliv osoba nebo organizace. Pokud je podána stížnost na držitele licence, je certifikační orgán povinen držitele licence informovat o veškerých stížnostech podaných v souvislosti s jeho produktem a může držitele požádat, aby na stížnosti odpověděl. Certifikační orgán může držiteli ekoznačky zamlčet totožnost stěžovatele.

Dokud šetření stížnosti nebylo ukončeno, může ji stěžovatel vzít písemně zpět. V takovém případě stížnost není dále řešena.

7. Dozor

Účelem dozoru je provádění **kontroly shody** vlastností označených výrobků a služeb se stanovenými environmentálními kritérii a hodnocení a dodržování podmínek licencí opravňujících držitele k užívání ekoznačky. Dozor je možné provést před udělením licence, v období platnosti licence, případně při revizi/změně kritérií.

Dozor u žadatele o ekoznačku a držitele licence provádí certifikační orgán formou **inspekce** prostřednictvím vlastních pověřených pracovníků. Inspekce probíhá v sídle držitele, v místě výroby či provozu služby. Inspekce se účastní vždy minimálně dva pověřené pracovníci certifikačního orgánu, aby byla zachována nestrannost a důvěryhodnost.

Inspekce neprobíhá vzorkováním ani inspekci produktů z volného trhu. Ověřuje se shoda produktu s dokumentací předloženou v době žádosti o udělení licence nebo v době žádosti o její prodloužení.

Předmětem inspekce je kontrola plnění požadavků stanovených v normativních dokumentech obsahujících environmentální kritéria. Výběr environmentálních kritérií, která podléhají inspekci, provádí pověřený pracovník certifikačního orgánu na základě jejich charakteru a způsobu posouzení a ověřování, a dle vlastních zkušeností.

Seznam kontrolovaných kritérií a požadavky na obsah dokumentace prokazující jejich splnění jsou držiteli licence odeslány před termínem inspekce, a to v dostatečném předstihu. Předmětem inspekce je i dodržování podmínek licenční smlouvy, zejména pak podmínky užívání loga ekoznačky na certifikovaných produktech.

Inspekce se provádí u žadatele o ekoznačku během lhůty stanovené pro posouzení žádosti. Termín inspekce certifikační orgán stanoví po dohodě se žadatelem v dostatečném předstihu před vypršením lhůty pro posouzení žádosti a tuto inspekci následně provede. Inspekci je možné vykonat také v průběhu platnosti licence, termín je vždy dohodnut předem s držitelem licence.

Při nesplnění některého z kritérií nebo zjištění porušení podmínek licenční smlouvy musí certifikační orgán uložit nápravné opatření, lhůtu k jeho splnění a způsob jeho ověření. Po uplynutí lhůty nebo po oznámení držitele licence o splnění nápravných opatření vykoná certifikační orgán kontrolu. Kontrola může zahrnovat i inspekci v místě výroby nebo provozování služby.

8. Seznam certifikovaných produktů

Seznam certifikovaných produktů – výrobků a služeb označených ekoznačkou zveřejňuje na svých **webových stránkách** certifikační orgán.

9. Pravidla pro nakládání s finančními prostředky Programu

9.1. Pravidla pro stanovení poplatků

Podání žádosti o ekoznačku EŠV, EŠS a Ekoznačku EU podléhá platbě registračního poplatku k úhradě nákladů spojených s vyřízením žádosti a platbě pravidelného ročního poplatku.

Podání žádosti o recertifikaci licence podléhá platbě recertifikačního poplatku. Tento poplatek je držitel licence povinen uhradit při změně/revizi kritérií, a také při rozšíření licence o nové produkty.

Náklady na testování a posuzování produktu ve zkušebních ústavech, laboratořích apod. a náklady na vyhotovení žádosti a všech ostatních potřebných dokumentů si žadatel hradí sám.

Úhrada všech poplatků probíhá bezhotovostně na základě vydané faktury. Poplatky jsou řádně evidovány a ukládány na zvláštní účet. Poplatky a ani jejich části jsou nevratné.

Seznam všech poplatků, jejich výše a systém slev je uveřejněn na webových stránkách certifikačního orgánu. Jakékoliv změny poplatků musí být odsouhlaseny garantem programu (MŽP) a tato dokumentace evidována u CENIA.

9.2. Ceník poplatků

Typ žadatele	Typ poplatku			
	Registrační poplatek za 1. produkt	Registrační/rozšiřující poplatek za další produkt v jedné licenci (2. – 6. produkt) ³	Roční poplatek	Recertifikační poplatek ⁴ a poplatek za druhou variantu ekoznačky ⁵
Základní sazba poplatku	10 000 Kč	2 000 Kč	7 500 Kč	2 000 Kč
Malé a střední podniky¹	7 500 Kč	1 000 Kč	5 000 Kč	2 000 Kč
Mikropodniky¹, NNO²	5 000 Kč	1 000 Kč	2 500 Kč	2 000 Kč

Ceník je platný pro nové žadatele bezodkladně, pro stávající držitele licence až od recertifikace při aktualizaci kritérií. Ceny jsou bez DPH, CENIA není plátcem DPH.

SLEVY:

Poplatek se snižuje o 30 % žadatelům, kteří jsou registrováni v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS), nebo o 15 %, pokud získali certifikaci podle normy ISO 14001. Snížení nejsou kumulativní. Pokud jsou splněny podmínky obou systémů, použije se pouze vyšší snížení. Nestátním neziskovým organizacím se sníží poplatky ekoznačky EŠV a EŠS o 90 %.

¹Malé, střední a mikropodniky ve smyslu doporučení Komise č. 2003/361/ES

²Nestátní neziskové organizace ve smyslu usnesení vlády ČR č. 608/2015

³Pro každou skupinu výrobků jednoho výrobce se uděluje pouze jedna licence pro ekoznačku EU a jedna licence EŠV či EŠS, přičemž více produktů v jedné licenci je zpoplatněno zvýšením registračního poplatku až do 6. produktu. Od 7. produktu se již registrační poplatek dále nezvyšuje.

⁴Recertifikační poplatek zahrnuje prodloužení licence při změně kritérií. Při prodloužení licence beze změny kritérií není poplatek účtován.

⁵Existují-li kritéria pro obě varianty ekoznačky (EŠV/EŠS i ekoznačka EU), je možné získat druhou variantu pouze za jednorázový administrativní poplatek.

9.3. Užívání finančních prostředků z vybraných poplatků

Finanční prostředky z vybraných poplatků souvisejících s certifikací EŠV/EŠS/EU jsou řádně evidovány a ukládají se na zvláštní účet CENIA. Nakládání s finančními prostředky podléhá souhlasu Odboru finančních a dobrovolných nástrojů MŽP. Každý rok CENIA vytváří plán čerpání finančních prostředků z poplatkového účtu, který následně odsouhlasí příslušný odbor MŽP.

CENIA má za povinnost ve svém účetnictví vést oddělenou účetní evidenci pro sledování vybraných finančních poplatků, sponzorských darů a vynaložených výdajů souvisejících s certifikací EŠV/EŠS/EU.

Finanční prostředky z vybraných poplatků uvedených v článku 9, kapitole 9.2. má CENIA právo použít k financování níže uvedených výdajů v rámci schváleného rozpočtu:

- a) zajistit běžné činnosti certifikačního orgánu a dalších nákladových položek v rámci podmínek platných pro certifikační orgán jako odborné pracoviště CENIA (režie, cestovné, materiál apod.).
- b) zajistit další rozvoj Programu a realizaci programu ekoznačení EU,
- c) zajistit zpracování podkladů pro revize stávajících Směrnic, a vývoj Směrnic pro nové výrokové kategorie, vč. zpracování odborných rešerší, překladů apod.,
- d) zajistit kontrolní činnosti týkající se dodržování požadavků a kritérií Směrnic a podmínek stanovených licenční smlouvou k užívání ekoznačky. V případě zjištění nedostatků, nedodržení požadavků, kritérií nebo porušení ustanovení licenčních smluv, jsou náklady na kontrolní činnosti hrazeny držitelem licence ekoznačky.
- e) financování činností a materiálů souvisejících s propagací programů ekoznačení a ekoznaček, financování všech akcí, které souvisejí s propagací programů ekoznačení
- f) financování seminářů, vzdělávacích akcí pro pracovníky odpovědných orgánů
- g) financování přímých odměn pracovníkům CENIA. Návrh ročních odměn je podmíněn předložením Výroční zprávy o činnosti CENIA ministru životního prostředí. Výsledná suma však může dosáhnout max. výše 10 % z vybraných poplatků v daném roce.

CENIA nejpozději do 31. prosince kalendářního roku zašle odbornému garantovi MŽP návrh rozpočtu EŠV/EŠS/EU na další kalendářní rok včetně příslušného komentáře k tvorbě a čerpání jednotlivých položek rozpočtu. Návrh rozpočtu bude sestaven na základě všech známých a očekávaných skutečností. Odborný garant na MŽP si vyžádá stanoviska odboru rozpočtu a OEŽP. a následně vydá souhlasné, či zamítavé stanovisko k předloženému návrhu. Čerpání jednotlivých výdajových položek bude probíhat dle schváleného rozpočtu. V případě, že by mělo nastat překročení čerpání schválených výdajových položek, požádá CENIA o schválení úpravy rozpočtu. Vyúčtování všech příjmových a výdajových položek bude popsáno ve „Výroční zprávě“. Vystavení objednávek a likvidace faktur, jakož i vedení účetnictví bude realizováno v souladu s platnými interními předpisy CENIA. Vyhlašování veřejných zakázek bude prováděno

v souladu se zněním zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, platnými předpisy MŽP a interními předpisy CENIA.

9.4. Sponzorské dary

Pro další rozvoj Programu může CENIA přijímat i sponzorské dary. Všechny sponzorské dary musí být řádně registrovány a uvedeny ve Výroční zprávě CENIA. Finanční prostředky získané formou sponzorských darů budou stejně jako poplatky vedeny na zvláštním bankovním účtu CENIA.

10. Propagace ekoznačky

V rámci programu environmentálního značení je vlastník systému povinen vhodným a účinným způsobem propagovat ekoznačení a podporovat tak rozšíření užívání ekologicky šetrných produktů.

Rozvoj strategie, politiky a výběr marketingových postupů na podporu a propagaci ekoznačky je v gesci odpovědných orgánů a osob vlastníka systému.

Na zajištění propagace a publicity ekoznačky se podílí i certifikační orgán, a to především tak, že poskytuje žadatelům a dalším zájemcům o ekoznačku veškeré platné informace. Certifikační orgán spravuje a pravidelně aktualizuje webové stránky o ekoznačce a programu environmentálního značení.

Držitelé licence přispívají k propagaci ekoznačky poskytováním informací ve svých propagačních materiálech a během prodejních a marketingových akcí. Pokud je to technicky možné, měl by držitel licence ekoznačku umístit na certifikovaný produkt.

11. Seznam příloh

Číslo	Název
1	Metodický rámec pro stanovení a revizi environmentálních kritérií
2	Grafický manuál pro použití ochranné známky Ekologicky šetrný výrobek a Ekologicky šetrná služba
3	Pokyny pro používání loga Ekoznačky EU
4	Certifikát pro ekoznačky EŠV a EŠS
5	Certifikát pro Ekoznačku EU